

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

GÜZEL SANATLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BURSA BÖLGE DEVLET
**SENFONİ
ORKESTRASI**
Bursa Regional State Symphony Orchestra

**Orkestra Şefi
Naci ÖZGÜÇ**

VERDI "REQUIEM"

SOLİSTLER

- Gülbin KUNDUZ GÜNAY
"Soprano"
- Nesrin GÖNÜLDAĞ
"Mezzo - soprano"
- Erdem ERDOĞAN
"Tenor"
- Engin SUNA
"Bas - Bariton"

**KORO ŞEFİ
Burak Onur ERDEM**

DEVLET ÇOKSESİLİ KOROSU

8 MAYIS 2025

20:00

ATATÜRK KONGRE VE KÜLTÜR MERKEZİ / OSMANGAZİ SALONU / BURSA

bursasenfoni.com.tr / bbdso.ktb.gov.tr

/ T.C.Kültür ve Turizm Bakanlığı Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası

/ @bursasenfoni_official

/ @bursasenfoni_official

/ BURSA REGIONAL STATE SYMPHONY ORCHESTRA

PROGRAM

G. VERDI - Messa da Requiem

1. Requiem - Kyrie

2. Dies Irae

Tuba mirum

Mors stupebit

Liber scriptus

Quid sum miser

Rex tremendae

Recordare

Ingemisco

Confutatis

Dies Irae

Lacrymosa

3. Offertorio

4. Sanctus

5. Agnus Dei

6. Lux Aeterna

7. Libera Me

ilk şeflik çalışmalarını Ankara'da Rengim Gökmen ile yaptı. Ankara Devlet Konservatuvarının Piyano ve Kompozisyon bölümlerini bitirdikten sonra, Orkestra ve Opera Şefliği eğitimi almak üzere Birleşik Amerika'ya Indiana Üniversitesi'ne gitti. Amerika'da ayrıca Opera Rejisi üzerine bir yıl çalıştı ve iki yıl da Oda Operası Müzik Direktörlüğü gö-

görevinde bulundu. Bu arada ünlü soprano Virginia Zeani'nin sınıfında korrepetitör olarak çalıştı. 1990 Yılında mezun oldu ve Ankara'ya dönerek Devlet Operasındaki şeflik kariyerine başladı. Bu arada: Avusturya, İtalya, Çekoslovakya ve Amerika'da çeşitli ustalaşma sınıflarına katıldı ve konserler yönetti. 1993 Yılında TOBAV tarafından Çaykovski'nin "Uyuyan Güzel" balesi ile "Yılın En Başarılı Orkestra Şefi" ödülüne layık görülmüştür..2000 Yılında Roma AİDA Akademisinde, "İtalyan Operası" alanında uzmanlaşma kursunu, Maestro BRUNO APREA ile tamamlamıştır. Ekim 2001'de Fazıl SAY'ın "NAZIM" adlı oratoryosunun Dünya'da ilk seslendiriliş, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Devlet Çoksesli Korosu ve TRT Çoksesli Korosu'nun katılımlarıyla gerçekleştirmiştir. Özgüç'ün gerçekleştirdiği Dünya'da ilk seslendirilişler arasında önemli yer tutan diğer bir eser de Sabri Tuluğ Tırpan'ın 2007 Mevlana yılı nedeniyle bestelediği "MEVLANA-SİMYACI" adlı senfonik şiirdir. Özgüç bu eserin ilk seslendirilişini 29 Mart 2007'de Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası'nın eşliğiyle, Antalya Devlet Opera ve Balesi Korosu, Ziya Azazi, Sabri Tuluğ Tırpan ve Sertab Erener'in katkılarıyla gerçekleştirmiştir. Osnabrück Morgenland Festivali'ne sürekli olarak her yıl davet edilen Özgüç, Mart 2013'te Çin'de Türkiye Yılı açılış projesi konserlerinde Pekin ve Şangay'da aranör, orkestra şefi ve Müzik Direkörü olarak görev almıştır. 2014 Yaz aylarında 10'uncusu gerçekleştirilen D-Marin Uluslararası Klasik Müzik Festivali'nde, Fazıl Say'ın Hermiyas/Yunus Sırtındaki Çocuk adlı sahne eserinin Dünya'da ilk seslendirilişini, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası ile gerçekleştirmiştir. 2015 Yılı'nın başından itibaren Ankara Devlet Opera ve Balesi'nde Orkestra Şefliği görevine geri dönmüştür. 2020 Yılı'nın Aralık ayından itibaren, Ankara Müzik ve Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde önce Doçent olarak görevine başlamış, 2023 Yılı'nın Eylül ayından itibaren de aynı üniversitede kuruculuğunda da görev aldığı Orkestra ve Koro Şefliği bölümüne Profesör olarak atanmıştır. Özgüç aynı zamanda Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası'nın Birinci Şefliğini de sürdürmektedir.

Antalya Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi'nde piyano ve keman dersleri alarak müzik eğitimine başladı. Lise son sınıfta katıldığı Ümraniye Baradan Müzik Yarışması'nda piyano dalında jüri özel ödülüne layık görüldü. 2001 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuvarı opera bölümüne girdi, burada Prof. Dr. Müfit Bayraşa ve Aydın Uştuk ile çalıştı. 2006

yılında yüksek derece ile mezun oldu. Henüz konservatuar öğrencisiyken İzmir Devlet Opera ve Balesi'nde Mozart'ın Le Nozze di Figaro operası'nda Barbarina ve aynı kurumda Cimarosa'nın Il Matrimonio Segreto operası'nda Elisetta rollerini seslendirdi. Günay 2008 yılında İstanbul Devlet Opera ve Balesine solist sanatçı olarak kabul edildi.

2009 yılında 60. Concorso Associazione Lirica e Concertistica Italiana (As.Li.Co.) şan yarışmasına katılarak Puccini'nin La Bohème operası'ndaki Mimì rolüne seçildi. Bu rolü Teatro Sociale di Como, Fondazione Teatro G. Fracchini Pavia, Teatro Amilcare Ponchielli Cremona ve Fondazione Teatro Grande di Brescia tiyatrolarında başarıyla seslendirdi.

Temmuz 2012'de İtalya'da düzenlenen "Georg Solti Accademia di Belcanto" ya katılmaya hak kazandı ve Royal Academy eğitmenlerinin yanı sıra Dennis O'Neill, Richard Bonynghe ve Angela Gheorghiu ile çalıştı.

Seçilen dört solist arasına girerek masterclass'ın son günü Angela Gheorghiu ile BBC TV kaydı yaptı.

Halen İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde solist sanatçı olarak sanat hayatına devam etmektedir.

Seslendirdiği eserler Beethoven Symphony No:9 (Soprano Solo), Verdi-Aida (Sacerdotessa), Gluck Orphe (Euridice) , Puccini-La Bohème (Mimì), Mozart-Le Nozze di Figaro (Susanna), Wolfgang ve Lorenzo (Adriana Ferraresi), Britten-The Turn Of The Screw (Miss Jessel) , Verdi-La Traviata (Violetta), Handel-Gilgamesh (Cleopatra), Gounod-Faust (Marguerite), Selman Ada-Başka Dünya (Leyla), Stravinsky-The Rake's Progress (Anne) , Bizet-Carmen (Micaela), H. Uçarsu-Sinan(Mihrimah Sultan) Mozart-Don Giovanni (Donna Anna) Rossini-Secondo Maometto (Anna) gerçekleştirdiği bu performanslarının yanı sıra birçok yurtiçi ve yurtdışı konserler de görev almıştır.

2001 yılında İstanbul Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı Opera bölümüne girdi. Şan çalışmalarına Prof. Mesut İktu ile başladı. 2007 yılında en iyi dereceyle mezun oldu. 2009 yılında aynı üniversitede yüksek lisans programını kazandı. 2010 yılında Şan çalışmalarına Prof. Güzin Gürel ile devam etti. Bunun yanı sıra İstanbul'da bir çok solo

konser verdi. 2007 yılında İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nin açmış olduğu solist sanatçı sınavını kazandı. Aynı yıl Almanya'da ki Art Concerts'in açmış olduğu odisyonu kazanarak "Carmen" operasından "Mercedes" karakterini Fransa'nın bir çok şehrinde ve Portekiz'de oynadı. 2008 yılında İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde, "Capuleti ei Montecchi" operasından "Romeo" karakterini oynadı. 2010 yılında "Le Nozze Di Figaro" operasından "Cherubino" karakterini oynadı. Aynı yıl Aspendos Uluslararası Opere ve Bale Festivalinde "Carmen" operasından "Mercedes" rolünü oynadı. 2010 yılında İstanbul Avrupa Korosunda solist olarak Beethoven 9. Senfoni Alto solo partisini ve Yunus Emre Orotoryosu Alto solo partisini seslendirdi. 2011 yılında Almanya'nın Darmstadt şehrinde müzik festivalinde solist sanatçı olarak görev aldı. Aynı yıl Frankfurt Senfoni Orkestrasıyla birlikte Frankfurt'ta bir çok müzik festivalinde solist sanatçı olarak görev aldı. Aynı yıl Stadttheater Rüsselsheim da Burgfestspiele Dreieichenhain da, Burg Gleiberg bei Gießen de solist sanatçı olarak konserler verdi. Yine aynı yıl Viyana Hofburg'ta "Beethoven 9. Senfoni" de "Alto solo" söyledi ve Hofburg sarayında Vienna State Operası Orkestrası ve korosuyla birlikte özel solo konser verdi. 2012 yılında Almanya'nın Frankfurt şehrinde "Alte Oper'de" solo konser verdi. 2015 yılında, Çukurova Devlet Senfoni Orkestrası ile birlikte solo konser verdi. 2016 yılında Selman Ada'nın Başka Dünya Operasından Hera rolünü söyledi. Aynı yıl Bursa Senfoni Orkestrasıyla Gala konser yaptı. 2017 yılında İstanbul Senfoni Orkestrasıyla Mahler No:4 solo söyledi. 2018 yılında "Falstaf" operasından "Mrs. Mag Page" rolünü oynadı. 2019 yılında Viyana'da Mozart Concert Hall'de Mozart'ın "La Nozze di Figaro" operasından "Cherubino" rolünü oynadı. Yine aynı yıl Mersin Devlet Opera ve Balesinde Bizet'in "Carmen" operasından "Carmen" rolünü oynadı. 2021 yılında İstanbul Devlet Opera ve Balesinde AKM'nin açılışı için Hasan Uçarsu'nun bestelemiş olduğu "Sinan" operasında Hürrem Sultan rolünü oynadı. Yine aynı yıl İstanbul operasında V. Bellini'nin "Norma" operasından "Adalgisa" rolünü oynadı. 2022- 2023 yılında İstanbul Devlet Opera ve Balesinde AKM sezon açılışında Carmen operasında Carmen rolünü oynadı. Halen İstanbul Devlet Opera ve Balesinde Solist sanatçı olarak görev yapmaktadır.

1997 Yılında 'Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuvarı' Opera - Şan Bölümüne girdi ve şan çalışmalarına Soprano Sema Tüzün başladı. 1998-2003 yılları arası, sözleşmeli sanatçı olarak çalıştığı İstanbul Devlet Opera ve Balesi'nde 'Külkedisi', 'Masalcı' ve 'Uyuyan Güzel' adlı çocuk müziklerinde roller aldı. G.Verdi'nin 'La Traviata' W.A.Mozart'ın 'Don Gio-

vanni' Operalarında Koro sanatçısı olarak görev aldı. G.Verdi'nin 'Maskeli Balo' Operasında 'Amelia nin uşağı' ve G.Puccini'nin 'La Boheme' Operasında 'Parpignol' rolünü oynadı. L.Bernstein' nın 'Tahiti Macerası' Operasında Tenor partisini söyledi. 2002 Yılı Kasım ayında ECUME (Echanges Cultures en Mediterranee) tarafından Tunus'da düzenlenen bir festivalde 'Türk Bestecileri Konseri' verdi. Birer Konservatuvar Produksiyonu olan Doç. Yekta Kara' nın Atatürk Kültür Merkezi' nde sahneye koyduğu; W.A.Mozart in 'Sihirli Flüt' Operasında 'Tamino' rolünü (2002), 'Figaro'nun Düğünü' Operasında 'Don Basilio' rolünü seslendirdi (2003) ve de Prof. Babür Tongur şefliğinde L.van Beethoven' in '9.Senfoni'si' nde Solo Tenor partisini yorumladı (2003). 2003 Yılında 'SIEMENS Opera Yarışması' nda 2.oldu ve aldığı burs ile Salzburg' daki 'Mozarteum Uluslararası Yaz Okulu'nda Prof. Patricia WISE, Prof. Lilian SUKIS ve Prof. Richard MILLER ile çalışma fırsatı buldu. 2003 Eylül ayından itibaren 'Mozarteum Üniversitesi' ne Yüksek Lisans öğrencisi olarak kabul edildi ve Prof. Lilian SUKIS' in öğrencisi oldu. 2006 yılının 'Mozart Yılı' olması nedeniyle, Viyana Schauspielhaus tarafından sahnelenen W.A. Mozart' ın 'Saraydan Kız Kaçırma' Operasında, 'Pedrillo' rolünü Viyana başta olmak üzere, Lüksemburg, Antwerpen ve Mannheim' da seslendirdi. 2006 yılında 'Viyana Müzik ve Sahne Sanatları Üniversitesi' ne kabul edilen Erdoğan, Yüksek Lisans çalışmalarına Prof. Ralf DÖRING ile devam etti. 2007 yılında Solist Sanatçı olarak kadrosuna katıldığı İzmir Devlet Opera ve Balesi'nde 2007-2013 Yılları arasında sırasıyla; W. A. Mozart'ın 'Saraydan Kız Kaçırma' Operası'nda 'Belmonte', E. Kalman'ın ' Kontes Mariza' Operet'inde 'Tassilo' C. Gounod'un 'Romeo ve Jüliet' Operasında 'Romeo' , W. A. Mozart'ın 'Cosi fan tutte' Operası'nda 'Ferrando' G.Puccini'nin La Boheme Operasında 'Rodolfo', Rollerini seslendirdi. 2008 yılında '1. Ulusal Genç Solistler Yarışması'nda 1.lık Ödülünü aldı ve 15. Aspendos Uluslararası Opera Festivali Açılış Konserinde yer aldı. Yurtiçinde ve yurtdışında bir çok turne gerçekleştirmiş olan Erdoğan; İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası ile J.Haydn'ın 'Die Schöpfung' ve Carl Orff'un 'Carmina Burana' ve Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası'yla yine Carl Orff'un 'Carmina Burana' eserlerinin Solo Tenor partilerini seslendirmiştir.

1981 yılında İzmir’de doğdu.Konservatuar eğitimine 1995 yılında Prof. Cahit Koparal’ın flüt sınıfında başladı.2003 yılında Çukurova Üniversitesi Devlet Konservatuarı Şan bölümünden Prof. Tchavdar Hadjiev’in öğrencisi olarak mezun oldu. 2003-2007 yılları arasında Mersin Devlet Opera ve Balesi’nde koro sanatçısı olarak çalıştı. 2007 yılında açılan

sınav ile Antalya Devlet Opera ve Balesi’nde solist sanatçı olarak çalışmaya başladı. 2000 yılında Sofya’da (Bulgaristan) yapılan “Young Music Talents” yarışmasında 1.’lik ödülüne layık görülmüştür.

2013 yılında Tiflis’te (Gürcistan) yapılan “Nodar Gabunia” şan yarışmasında 1. olmuştur. 2014 yılında İzmir’de yapılan “Genç Solist Yarışması” profesyonel kategorisinde yine 1.’lik ödülüne layık görülmüştür.

Aynı yıl “Semiha Berksoy Ödülleri”nde Mustafa İktu Onur Ödülüne layık görülmüştür.

Ülkemizdeki tüm opera festivallerinde temsiller yapmış, Aida operasında Ramphis, 4.Murat operasında Sultan Murat, Lucia di Lammermoor operasında Raimondo, Zaide operasında Osman ve Aşk-ı Memnu operasında Adnan Bey rollerini defalarca seslendirmiştir.

2018 yılında İsveç’te yapılan “Opera Pâ Skaret” opera festivalinde Verdi’nin “Don Carlos” operasından “Il Grande Inquisitor” rolüyle 12 temsil yapmıştır.

2024 yılında Macaristan’ın Budapeşte kentinde, Budapeşte Opera Orkestrası ile Okan Demiriş’in “IV.Murat” eserinden “Sultan Murat” rolünü canlandırmıştır.

Yurtiçi ve yurtdışında konserler ve oratoryolar seslendiren sanatçı halen Antalya Devlet Opera ve Balesinde solist sanatçı olarak çalışmalarına devam etmektedir.

Alman Lisesi'nden mezun oldu ve Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümünü yüksek onur derecesi ve Rektörlük Ödülü ile bitirdi. Müzik yüksek lisansını ve doktorasını müzik teorisi ve şeflik üzerine İTÜ Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nde gerçekleştirdi. Graz Sanat Üniversitesi koro şefliği bölümünde Prof. Johannes Prinz'in öğrencisi olarak post-doktora diplomasını aldı. Eğitimini; Maria Guinand, Georg Grün, Frieder Bernius, Michael Gohl, Denes Szabo, Volker Hempfling ve Anders Eby gibi önemli şeflerle ustalık sınıflarında geliştirdi.

Jugend Musiziert yarışmalarında Kahire, Atina, Roma ve Nürnberg'de ödüller aldı. Kurucusu olduğu Rezonans ile Cork, Arezzo, Varna ve Marktoberdorf gibi önemli yarışmalarda ödüller kazandı.

Koroları ile Almanya, Hollanda, İtalya, Portekiz, Macaristan, Estonya, Bulgaristan ve Yunanistan'da konserler vererek Türkiye koro müziğini uluslararası izleyicilerle buluşturdu.

Devlet Çoksesli Korosu'nun şefi olarak birçok yeni eserin prömiyerini yaptı ve kaydını gerçekleştirdi. Walter Strauss Koro Şefliği Ustalık Sınıfı'nın kurucularından oldu ve Bilkent Üniversitesi'nde koro şefliği alanını kurdu.

Türkiye'de koroları buluşturan bir platform olan Koro Kültürü Derneği'ni kurdu.

Derneğin portfolyosu içerisinde Avrupa Koro Federasyonu Genel Kurul ve Konferansı'na Kapadokya'da ev sahipliği yapmak, her sene düzenlenen Korolar Maratonu, konferanslar ve koro şefliği eğitimleri, Türkiye Gençlik Korosu ve Türkiye Koro Kütüphanesi yer alıyor.

Japonya, Singapur, Almanya, İtalya'daki ve Avrupa Koro "Grand Prix" Yarışması'nın jürilerine davet edildi. Europa Cantat Tallinn ve Ljubljana Festivallerinde, Utrecht ve Tallinn Leading Voices Konferansları'nda müzik komisyonu üyesi olarak görev yaptı. 2023 yılında İstanbul'da gerçekleşen Dünya Koro Müziği Sempozyumu'nun festival direktörü oldu.

Dr. Erdem halen Avrupa Koro Federasyonu'nun ve Uluslararası Koro Müziği Federasyonu'nun başkan yardımcılığı görevini sürdürmektedir.

DEVLET ÇOKSESİLİ KOROSU

Devlet Çoksesli Korusu, Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde, Hikmet ŐimŐek'in giriŐimleri ile 1988 yılında kurulmuŐtur. KuruluŐundan günümüze Walter Strauss, Ahter Destan, İbrahim Yazıcı ve Cemil Can Deliorman koronun Şefliğini yapmıştır. Koro, çalışmalarını 2017 yılı itibariyle Burak Onur Erdem ile sürdürmektedir. 1989 yılında ilk konserini Ahmed Adnan Saygun yönetiminde gerçekleŐtiren Devlet  oksesli Korusu, Türkiye'nin birçok Şehrinde binden fazla konser vermiŐ; yurt dıŐında ise Almanya, İtalya, Hollanda, Portekiz, Rusya, İsrail, Bulgaristan, Güney Kore, Kazakistan, Bosna Hersek ve Fransa gibi birçok ülkede dünya seyircisiyle buluŐmuŐtur. Koronun, Vatikan'da Harbison'un Papa II. Jean Paul'e adadığı eserin dünya prömiyeri, Berlin'de "Mahler: 2. Senfoni", "Britten: War Requiem" ve "Verdi: Requiem" gibi eserler önemli performansları arasında yerini almıştır. Devlet  oksesli Korusu, 2010 yılında Donizetti  d lleri kapsamında "Yılın Korusu"  d l n  kazanmıŐtır. 2023 yılında İstanbul'da gerçekleşen ve koro etkinliklerinin en prestijlisi olarak anılan Dünya Koro Müziği Sempozyumu'nun açılış konserinde sahneyi Grammy  d ll  Estonya Filarmonik Oda Korusu ile paylaŐarak "Köprüler" temalı bir özel konser vermiŐtir. Koro, repertuvarının temelini oluŐturan geniŐ a capella koro edebiyatından ve birçok senfonik eserden bugüne değin; "Orff: Carmina Burana", "Mozart: Requiem", "Saygun: Yunus Emre Oratoryosu", "Say: Nazım Oratoryosu", "Sun: Kurtuluş Film Müzikleri" gibi birçok alb me imza atmıŐ; Saygun'a ve Sun'a ait halk Őarkılarından oluŐan iki albüm kaydetmiŐtir. Devlet  oksesli Korusu, son yıllarda Eurico Carrapatoso, Giovanni Bonato, Henning Sommerro ve Sean Doherty gibi dünya çapında tanınan bestecilere Türk Őairlerinin Őiirlerini bestelererek, Türk kültürünü taŐıyan koro eserlerinin uluslararası sahnelere taŐınmasında önemli rol oynamaktadır. KuruluŐundan bugüne pek çok saygın orkestra ve koro Şefi ile konserler veren koro, yeni koro Őeflerinin de yetiŐmesi için 2016 yılından beri Türkiye'nin dört bir yanından ve yurt dıŐından Şef ve Şef adaylarının katıldığı "Walter Strauss Koro Şefliği Masterclass" adıyla bir ustalık sınıfı düzenlemektedir. Paulo Lourenço, Lorenzo Donati, Ragnar Rasmussen, Josep Vila i Casanas, Jan Schumacher ve Georg Grün gibi dünyaca tanınan Őefler bu ustalık sınıfının eğitmenliğini yapmıştır. Devlet  oksesli Korusu, koro müziğini tanıtmak ve bu alanda sürdürülebilir bir geliŐimi desteklemek amacıyla eğitim faaliyetleri de gerçekleŐtirmektedir. Bu kapsamda verdiği konserlerin yanı sıra seminer, söyleŐi ve atölye gibi faaliyetleriyle  oksesli koro müziğinin niteliklerini ve ahengini başta çocuklar, gençler ve müzik eğitimcileri olmak üzere tüm vatandaŐlara aktarmakta olup "Birlikte Söyle" formatıyla katılımı herkese açık olan birlikte Őarkı söyleme konserleri düzenlemektedir. Devlet  oksesli Korusu, 2019 yılı itibariyle Avrupa Profesyonel Korolar Birliği (TENSO)  yesidir.

Messa da Requiem

Giuseppe Verdi'nin dört solo ses, koro ve orkestra için yazdığı dini eseri Messa da Requiem adını taşır. Genellikle, tüm requiem'ler ara-sında en başarılısı olarak tanımlanan ve kiliseden çok konser sahnesinde yorumlanmak için bestelendiği iddia edilen bu dev eser doğumunu, önce bir diğer büyük İtalyan besteci, Rossini'nin ölümüne borçludur: Rossini'nin 13 Kasım 1868'de Paris'te ölümü üzerine, tüm İtalyan bestecilerine çağrıda bulunan ve bu büyük kaybın anısına, tam bir yıl sonra onun yetiştiği Bologna'da seslendirilmek üzere ortak bir requiem yazılmasını isteyen Verdi, son bölüm Libera me'yi kendisi için düşünmüştür. Ancak diğer bestecilerin ilgi göstermesine karşın çalışmaya bir türlü başlamamaları ve resmi makamların ilgisizliği nedeniyle bu girişim sonuçlanmamıştır. 22 Mayıs 1873'te ölen İtalyan yazar Alessandro Manzoni'yi çok takdir eden Verdi, bu kez requiem'i onun anısına 1874'te kendi tamamlamış ve beş yıl önce yazdığı Libera me'yi son bölüm olarak esere katmıştır. Bu nedenle eser Manzoni Requiem'i olarak da anılır.

İlk kez Milano'daki San Marco Kilisesi'nde, Verdi yönetimindeki 100 kişilik orkestra ve 120 kişilik koro eşliğinde 22 Mayıs 1874'te seslendirilen Requiem'in solistleri arasında, Aida'nın İtalya'daki ilk yorumunda yer alan soprano Teresa Stolz, mezzosoprano Maria Waldmann'dan başka tenor Giuseppe Capponi ve bas Ormondo Maini de bulunuyordu. Kilise çevresinde kalmasına özen gösterilmesine karşın, dramatik yapısı ve solistlere verilen önemle Verdi'nin opera anlayışına da çok yakın olan requiem'in kazandığı başarı üzerine, konserler ünlü La Scala sahnesine aktarılmış; Verdi Paris, Londra (1200 kişilik koruyla) ve Viyana gibi Avrupa'nın önemli müzik merkezlerinde turnelere çıkmıştır.

Verdi 95 dakikayı aşan bu eserini yedi bölüme ayırmıştır. Bunların içinde en uzun süren ikinci bölüm Dies Ira 40 dakikayı geçer. Requiem'in metni, sözleri yönünden Mozart'ın Requiem'iyle aynıdır; yalnız ek olarak son bölüm Libera me'yi içerir. Requiem'in belli bir tonalitesi de yoktur: La minör başlangıçla Do minör son bölüm arasında karşıt tonlar özgürce değerlendirilir.

1. Bölüm Requiem ve Kyrie'de ilk bölme "Requiem aeternam", ağırca (Andante) tempoda sürdünli yaylı çalgılar eşliğinde çok hafif başlar. Koro duayı kesik biçimde, fısıldar gibi söyler; sopranolar devam eder. Daha sonra koro, çalgılar katılmadan, solo sopranoya eşlik eder ancak, tam Lux (ışık) sözcüğü geçerken tonalite aydınlığı belirtmek ister gibi Majör tona dönüşür. Karanlık-aydınlık, minör-Majör karşıtlığı böylece bu romantik eserin özelliklerinden biri olarak daha ilk sayfalarda belirir. Saf dinsel stildeki "Te decet Hymnus - Duayı aldığın yerde" eşliksiz, güçlü erkek sesleriyle başlar ve akıcı bir şekilde Kyrie'ye bağlanır. Değişerek söylenen dört solo ses ve koruyla giren bu bölmede daha sonra kemanlar güzel ve zarif cümlelerle duayı yansıtır.

2. Bolum "Dies Irae - Hüküm günü" güçlü dört orkestra vuruşuyla ürkütücü başlar, tempo çabuk ve heyecanlıdır (Allegro agitato). Fran siken rahibi Thomas Celani tarafından 1260'ta yazıldığı öne sürülen Dies Irae metnini, büyük sanat ve bilim adamı Michelangelo (1475. 1564) Vatikan'daki ünlü Sistine Kilisesi'nin altarındaki Son Hüküm freskiyle 1535'te canlandırmıştır. Tüm eleştirmenler de, metnin en başarılı müzikal anlatımını Verdi'nin gerçekleştirdiğini ve bu freski anımsattığı konusunda aynı düşüncededir. Verdi bu bölümde orkestrayı zenginleştirmiş; trompet, trombon, tuba ve bas davulu partisyona eklemiştir. Freskin üzerindeki dört tonozu anımsatan dört vuruştan sonra orkestra fırtına gibi gelişir. Koronun kromatik bir çığlık gibi yükselişi, günahkârların dramatik sembolüdür. Trompet seslerinin uzaktan gelen yankısı yeniden diriliş çağrısı gibidir. Yine yükselen (crescendo) sesle güçlü koro bölmesine geçilir: "Tuba mirum - Boru çağrısı" dünyanın tüm mezarlarında duyulacak ve ölümler ayağa kalkacaktır. Çok fazla hızlı olmayan (Molto meno mosso) tempodaki "Mors stupebit - Ölüm ve doğa şaşkınlıkla ayağa kalkacak" bölümünde çekingen ve kesik (staccato) motif eşliğindeki solo bas keskin bir kontrastı yansıtır. Ölümün uyuşukluğu pesleştirilmiş akortlu büyük davul ve pizzicato kontrbaslarla canlandırılır. Mezzosopranonun söylediği "Liber scriptus proferetur - Yazılı kitapta tümüyle belirtilmiştir" bölümü ihtiraslı ve etkili bir şarkıya dönüşür. Bu arada üfleme çalgıların parlak Majör tondaki duyurusu ve solistin son sözlerinden sonra Dies Irae'nin girişindeki koronun ürkütücü çığlığı duyulur. Bunu izleyen duygulu ve ağır (Adagio) üçlü soprano, mezzo ve tenordan oluşur. Günahkârların suçluluklarını anlatan "Quid sum miser. Ne söyleyeyim ben zavallı" özellikle klarinetlerin eşliği ve solo fagotun figürleriyle de ilgi çeker. Son, eşiksiz tekrardan sonra koro ve orkestranın bas seslerle egemenliği diğer bölme "Rex tremendae majes-tatis - Uluların haşmetli kralı"nı ilan eder. Dört solist ve koro, sondaki melodik ve dört sesin ustaca örüldüğü "Salve me - Kurtar beni" yakanışını, kesin bas ritmini temel alarak yansıtır. Sesten sese geçen, sonra da bir bütün olarak güçlü biçimde işlenen dua, büyük bir duygusal an yaratır ve sakin biçimde sona erer. "Recordare Jesu pie - Hatırla şefaatli İsa" soprano ile mezzosopranonun bir önceki bölümle aynı tempoda olan (Adagio maestoso) lirik bir düetidir. Sondaki iki kadanstan sonra, etkili tenor solosu "Ingemisco tamquam reus-Suçumu inleyerek anlatıyorum"da özellikle "Qui mariam absolvisti" bölümü büyük bir esin zenginliğini sergiler. Tenor Benjaminso Gigli'nin çok severek söylediği bu ünlü aya, parlaklığı ve lirik etkisi yanında obuanın pastoral havadaki eşliğiyle de ilgi çeker. Andante (ağırca) tempoda başlayan "Confutatis maledictus flammis - Lanetlenmişler alevlere teslim edildiğinde" ise bas solo partisiyle seçkinleşir. Orkestranın alevleri yansıtan canlı yorumu bu cehennem anlatımını güçlendirir. Sonda, hemen bağılı olarak giren dört orkestra vuruşundan sonra Dies Irae'nin korku verici havasını koro yineler. "Lacrymosa dies illa - O ağlama günü" daha ağır (Largo) tempoda, mezzosopranonun gösterişten uzak ve sade girişiyle başlar, diğer solistler ve koro da katılır. Değişik tonalitedeki Amen (Amin) ile biten güçlü (forte) duadan sonra Verdi, bölümü çok yumuşak bir orkestra finaliyle kapatır.

3. Bölüm "Offertorio - Adak" kısa bir orkestra girişiyle açılır. Dört solistin söylediği "Domine Jesu" bölümünde solo sopranoya eşlik eden iki solo keman sevimli ana temayı ustalıklı duyrur, orkestranın tınısı karanlıktan ışığa ulaşır. Diğer Requiem bestecilerinin aksine Verdi, "Quam olim Abrahae - İbrahim'e daha önce söz verdiğin gibi" bölümünde füğ geleneğine uymaz; temayı dört soliste, bir-iki mezür arrayla, oktavlarla benzetim (imitation) yoluyla verir. Tenorun lirik anlatımla ön plana çıktığı "Hostias et preces - Kutsanmışlar ve övgüler'de diğer solistlerin katılımından sonra, son sözcüklerde, parlak ve tiz çıkışıyla soprano belirgindir.

4. Bölüm çabuk (Allegro) tempodaki "Sanctus - Kutsal" ise çifte koro için füğ biçiminde bestelenmiştir. Trompet fanfarlarıyla, herkesin katıldığı güçlü Sanctus çağrısıyla girer; füğ'ü çifte koronun soprano partileri belirler. Aynı tema üzerine söylenen Benedictus'tan sonra, tahta üfleme çalgıların kesik (staccato) eşliğindeki "Hosanna - Şükür" çağrısı füğ'ü sona erdirir, göklere çıkarmış gibi orkestra üzerinde yükselir, parlak ve güçlü biter.

Ağırca (Andante) tempoda soprano ve mezzosopranonun eşiksiz olarak bir oktav aralıkla duyrduğu 5. Bölüm "Agnus Dei - Tanrının kuzusu" girişi sanki tekrar yeryüzüne dönüşü yansıtır. Bu giriş koro tarafından tekrarlanırken armoniyi zenginleştiren orkestra özellikle klarinet, fagot ve yaylı çalgılar tarafından desteklenir. Üçüncü tekrarda ise, iki soliste üç flütün (ilerde Brahms'ın 4. Senfonisinde kulla-nacağı gibi) ilginç eşliği dikkat çeker.

6. Bölüm "Lux Aeterna Ebedi ışık" esere mistik bir hava verir, finale saklanan sopranonun katılmadığı, mezzosopranonun açtığı bölümde diğer iki solist, zaman zaman eşiksiz biçimde, ölüm korkusunun giderilmesini yansıtır. Yaylı çalgıların tremolo efekti, bakır üfleme çalgıların ferahlatıcı tınısı ve iki flütün kadansı bu havayı pekiştirir. Solo basın açtığı "Requiem aeternam -Ebedi huzur" bölümünde li rikleşen müzikte "Ebedi ışık" (Soprano) ile "Huzur"u (bas) birbirine yakınlaştırmakta tenor da rol alır.

7. ve son Bölüm "Libera Me - Kurtar ben"de tekrar dramatik anlatıma, ölüm korkusuna dönölür. Kilisede, genel olarak mes bittikten sonra tabut önünde yapılan dua olan Libera me'yi Verdi, çok daha önce Rossini için bestelemiştir. Bu bölümde solist soprano egemendir. Sopranonun heyecanlı girişi, koronun mırıldanarak dua gibi söyledi ği tekrarlarla desteklenir. Yine sert ve güçlü akor vuruşlarıyla duyu-rulan Dies Irae koronun çığılğıyla başlar. Bölüm Requiem aeternam ile sakinleşir, sonra Libera me tüm orkestra eşliğinde füğ biçiminde tekrarlanır. Eser resitatif bir dua gibi çok hafif sona erer.

İrkin AKTÜZE - Müziğı Okumak

DEVLET ÇOKSESİLİ KOROSU

ŞEF: Burak Onur Erdem
PIYANO: Filiz Peker ve Gülce Sevgen

SOPRANO

Aytül Baktır Uğur
Banu Saraç
Betül Alpay
Betül Özdemir
Cannur İlan
Cansever Ersoy
Deniz Ö. Yardımcı
F. Zehra Aslan
Gülay Akın
Gülben Özışık
Gülşen Kofoğlu
Engin Göksu Ünal
İlayda Erenler
İlknur Tunçdemir
İrem Kırgız Aray
L. Aylin Akdoğan
Melda Cömert
Melis Gürsel
M. Dilek Atay
Meltem Altun
Nilgün Kavut
P. Ceren Erenler
Özlem Ercan Sevi
Sevcan Aran
Simay Gizem Aybek
Tuğba Ezer

ALTO

Büşra Düzlü
Cansın H. Bayrak
Demet Erdem
Elif Canbazoğlu
Elifcan Küçük
E. Hande Lüleci
Füsün Yargıcı
Gamze Yıldırım
Gonca Örucü
Gönül Şahin
Gülbusa Şenduran
Hilal Tapan
Işık İnal
İ. Seren Başeğmez
Kübra Gözel
Mehtap Aksu
M. İnci Tıgılı Ayağ
Nejla Danış
Nuran Ener
Sema Baysal
Serap Özdemir
Sıla Can Aksoy
Zehrasu Akatay
Z. Hazel Türkben

BAS

TENOR

A. Alp Küçüktopaloğlu
Ahmet Camcı
Alp Utku
C. Serhat Saygı
Cemal G. Hakan
E. Batu Çelikel
Erdem S. Saraç
F. Hakan Güleç
Hüseyin Gökçeaslan
İlker Aksütoğlu
İrfan Yüce
Levent Tereci
M. Nezih Renda
Nusret Özer
Oğulcan Gökalp
Okan Turan
Savaş Sakarya
Şahin Altun
Tayfun Ünver

Adem Yörümez
A. Barbaros Erdem
Ali Sinan Gülsen
Buğra B. Aydınoğlu
Buğra Can Ögüt
Bülent Ergin
Cem B. Değirmen
C. Hakan Özaslan
Cengiz Han Yargıcı
Doğan C. Koyulhisar
Efe Erol
Eren Ateşoğlu
Görkem Yıldırım
K. Mert Kamiloğlu
Melih Fırat Çalışkan
Özer Öcbe
Tolga Salman
Turgay Budak
Volkan Nail Gevrek

T.C.
Kültür ve Turizm Bakanlığı
Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü
Bursa Bölge Devlet Senfoni Orkestrası
8 MAYIS 2025

1.KEMAN

Gökçe ÖZLER
Burcu ÖZCAN BAŞARAN
Zeynep SOYBERK
Cansu GÖKAYAZ
Çağatay KILIÇASLAN
Elif KILIÇASLAN
Esra TOKGÖZ KURTULUŞ
Beyza ÇAKIR
Mehmet AYBARS
Yılmaz LEKESİZGÖZ
Güfte YAĞMUR
Doruk Deniz AKSU

2. KEMAN

Duygu ÖZLER
Pınar BAYANER
Umut ÇANAKÇI
Pınar DALAYSEL BALCI
İsmail BAŞARAN
Ebru KAYA
Emrah TAKMAK
Deniz TÜRKMEN
Seval KADIOĞLU
Pınar HOTAŞLI
İdil ŞEDELE UNÇ *

VİYOLA

Aslıhan KUPŞI
Caner SOLMAZ
Şirin ADIM
Dilhande BÜYÜKKAHRAMAN
Meltem MUTLU
Ece KAMRUZ
Barış DERE*

VİYOLONSEL

Burç BALCI
Ece ŞENSİN
Elif ESEN
Başak YALÇIN*
Argun YILDIRAN
Aslı ERDEN

KONTRABAS

Erdem ESİN
Emre KUYTU
Ömür Savaş UNÇ
Mert KOCAMEMİŞ
Ali ŞENGİL

FLÜT

Ali Can ERGÜÇ
Nazlı ESİN

PİKOLO

Özlem ÇAKIR

OBUA

Fulya AYBARS
Tanya KARAÇAY

KLARİNET

Simay METEOĞLU
H. Eylem ÖZAY

FAGOT

İlker KIROĞLU
Uğur KAYRAN*
Merve AKTAŞ
Berkay OKAY

KORNO

Derya Nur ALAN
Özgün ÇAKICI
Baran GÜL
Begüm ÖNDER GÜL

TROMPET

Deniz Arda BAŞUĞUR
E. Barış ESEN
Tümuçin ABACI *
Evrin ARSLAN

TROMBON

Egemen KERPİÇCİLER
Kayhan ÇATIKKAŞ
Zeynep İraz KIBIR

TUBA

Sinan ŞİRİN

TİMPANİ

Erbil AYDINLI

VURMALI SAZLAR

Mert KOCAİLİ

*KONUK SANATÇI

GELECEK PROGRAM

BAROK MÜZİK

Orkestra Şefi ve Solist
Maurice STEGER
“Blok flüt”

15 / MAYIS / 2025
SAAT: 20.00

Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi
Orhangazi Salonu / Merinos / BURSA

2024-2025

Konser sezonu çalışmalarını katkılarıyla destekleyen ve
himaye eden kurum ve kuruluşlara teşekkür ederiz:

Bursa Valiliği
Bursa Büyükşehir Belediyesi
Bursa Filarmoni Derneği
Uludağ Premium A.Ş.
Sn.Dr. Mehdi Kamruz
Sn.Ömer Kızıl

B.B.D.S.O. 2024-2025 Sezonu Yönetim Kurulu

Naci ÖZGÜÇ
Gökçe ÖZLER
Mert KOCAİLİ
Ali Can Ergüç
Duygu Özler
Erdem ESİN

Şef
Müdür
Müdür Yrd.
Üye
Üye
Üye

BURSA BÖLGE DEVLET
SENFONİ
ORKESTRASI

BURSA FİLARMONİ DERNEĞİ ANA SPONSORU

Online Bilet Satış
www.biletinial.com

Bilet Satış Yeri

Ahmetvefikpaşa Tiyatrosu Bilet Gişesi Kat 3

Konser Günü Bilet Satış Yeri

Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi - Merinos